

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně: nezl. **N. Q. A.**, zastoupená zákonnou zástupkyní T. T. L., zastoupená Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2014, č. j. 3 A 109/2014 - 37,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem ze dne 10. 12. 2014, č. j. 3 A 109/2014 - 37, Městský soud v Praze uložil ministerstvu vnitra (dále jen „stěžovatel“) podle ust. § 81 odst. 2 s. ř. s. povinnost vydat do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku rozhodnutí o žádosti, kterou podala zákonná zástupkyně (matka) nezl. žalobkyně dne 23. 1. 2014 a kterou se nezl. žalobkyně (dále jen „účastnice řízení“) domáhala udělení povolení k trvalému pobytu na území České republiky.

Stěžovatel podal proti tomuto rozsudku v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou následně doplnil. V doplnění kasační stížnosti navrhl, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Kasační stížnost nemá podle ust. § 107 s. ř. s. odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Přitom užije přiměřeně ust. § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s.

Podle ust. § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s veřejným zájmem.

Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje splnění zákonných předpokladů pro jeho přiznání ve smyslu ust. § 73 odst. 2 s. ř. s. Stěžovatel má především povinnost tvrdit, že mu v důsledku výkonu nebo jiných právních následků napadeného rozhodnutí hrozí újma, a to nepoměrně větší, než jaká přiznáním

odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Tuto hrozbu musí také konkretizovat a prokázat.

Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že pokládá za nutné požádat o přiznání odkladného účinku, neboť se v daném případě jedná o zásadní právní otázku, přičemž závěry městského soudu obsažené v napadeném rozsudku by mohly vést k nerespektování řádného postupu podle zákonů upravujících vstup a pobyt cizinců na území České republiky, obcházení pravidel stanovených vládou České republiky a umožnění prolomení závazných principů podávání žádostí o povolení k pobytu na území České republiky. Tyto dopady rozsudku městského soudu se dají označit za „nenahraditelnou“ újmu ve smyslu ust. § 73 odst. 2 s. ř. s. Podle stěžovatele se v důsledku závěrů městského soudu může Česká republika dostat do rozporu s pravidly mezinárodního práva a práva EU. Veřejný zájem tak vyžaduje, s ohledem na možné masivní zneužití závěrů městského soudu, pozastavení účinku napadeného rozsudku.

Jak již dříve Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích konstatoval, soudy ve správním soudnictví poskytují primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž institut odkladného účinku je koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik nepoměrně větší újmy na straně správního orgánu v důsledku rozhodnutí krajského soudu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, tak budou nepochybně představitelné na straně správního orgánu v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce. Podle dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu tak např. nelze spatřovat nenahraditelnou újmu způsobenou správnímu orgánu (podle dřívější dikce § 73 odst. 2 s. ř. s.) v tom, že mu bude krajským soudem uložena povinnost vyplatit dávku důchodového pojištění, přeplatek na dani apod. (srov. usnesení ze dne 20. 9. 2006, čj. 6 Ads 99/2006 - 33 a ze dne 5. 1. 2005, čj. 1 Afs 106/2004 - 49, publ. pod č. 982/2006 Sb. NSS).

Návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je třeba posuzovat i se zřetelem na názor vyjádřený v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, čj. 2 Ans 3/2006 - 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS: „S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům [...]“. V citovaném usnesení rozšířený senát Nejvyššího správního soudu příkladmo uvedl jako relevantní situaci pro udělení odkladného účinku případy vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi nebo udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku. Kromě těchto případů lze přiznat zpravidla odkladný účinek kasační stížnosti správního orgánu tehdy, jestliže skutečně hrozí vznik stavu právní nejistoty, např. vydání nového správního rozhodnutí s obsahově odlišným výrokem a následné „obživení“ rozhodnutí zrušeného krajským nebo městským soudem. Protože v otázce, zda je taková situace dostatečným důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nastaly v judikatuře rozpory, předložil 10. senát Nejvyššího správního soudu tuto otázku rozšířenému senátu Nejvyššímu správnímu soudu. V dané věci však není nutno vyčkat rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, jelikož nynější situace je odlišná. Stěžovatel totiž nevydal žádné správní rozhodnutí, a proto účastnice řízení podala žalobu na nečinnost.

pokračování

Nehrozí tedy situace, že by bylo vydáno nové správní rozhodnutí s obsahově odlišným výrokem a následně by pak mohlo „obživnout“ rozhodnutí předchozí.

Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu ust. § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám – v daném případě zejména účastníci řízení, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval, zda lze možné důsledky nepřiznání odkladného účinku v daném případě považovat za takovou újmu, která nepoměrně převyší újmu, která může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, a to zejména účastníci řízení, která je nezletilá, je občankou Vietnamské socialistické republiky a usiluje o udělení trvalého pobytu na území České republiky. Matce účastnice řízení byl trvalý pobyt udělen rozhodnutím stěžovatele ze dne 1. 4. 2014, čj. OAM-9186-16/DP-2014. Rovněž otec účastnice řízení žije na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu. Rodiče účastnice řízení se tedy legálně zdržují na území České republiky, přičemž účastnice řízení žádá o udělení trvalého pobytu za účelem sjednocení se svou rodinou.

Z uvedeného je podle Nejvyššího správního soudu zřejmé, že nečinnost stěžovatele, proti které se účastnice řízení brání žalobou u městského soudu, zasahovala do jejího práva na respektování rodinného, resp. soukromého, života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Újma, která by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti vznikla účastnici řízení, tak spočívá především v tom, že povinnost stěžovatele rozhodnout o její žádosti by byla odložena. Toto pokračování nečinnosti stěžovatele by zasahovalo jak do jejího práva na respektování rodinného života, tak do jejího legitimního očekávání, které nabyla s ohledem na rozsudek městského soudu. Naproti tomu újma, které se dovolával stěžovatel, spočívá podle jeho tvrzení v masivním zneužití závěrů městského soudu, obcházení pravidel spojených se žádostmi o povolení k pobytu na území České republiky a v případném rozporu s pravidly mezinárodního práva a práva EU. Stěžovatel však tuto svou argumentaci blíže nekonkretizoval a pro svá tvrzení neuvedl žádné důkazy. To vše za situace, kdy městský soud mu neuložil, jak má rozhodnout, pouze mu uložil, aby v dané věci rozhodl. Je tedy na stěžovateli, jak bude v dalším řízení postupovat, přičemž ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ve spojení se zákonem č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, upravují v tomto ohledu několik institutů, jak může správní orgán postupovat. Tyto skutečnosti vzal Nejvyšší správní soud v potaz při posuzování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout účastnici řízení, pokud by k odložení účinků napadeného rozsudku došlo. Nejvyšší správní soud rovněž zohlednil, že soudy ve správním soudnictví poskytují primárně ochranu subjektivním veřejným právům, přičemž institut odkladného účinku je koncipován především jako dočasná procesní ochrana. S ohledem na výše uvedené pak dospěl k závěru, že zásah do práv účastnice řízení by byl v případě přiznání odkladného účinku podstatný a převážil by újmu, které se dovolával stěžovatel. Nebyla proto splněna první z podmínek přiznání odkladného účinku podle ust. § 73 odst. 2 s. ř. s.

Přitom přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podmíněno kumulativním splněním dvou podmínek podle citovaného ustanovení. Jelikož Nejvyšší správní soud shledal, že nebyla naplněna první z podmínek, nezabýval se již tím, zda přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve smyslu ust. § 73 ve spojení s § 107 s. ř. s. Proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. února 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu